

מבקר מפא"י לא רצה לטפל בתלונה -

מבקר ההסתדרות שומר עליה בסוד -

העולם הזה" מגלה לראשונה פרשה חדשה:

מה עייללה בכספי הזקנים

"מר שדמי לא מדבר עם עתונאים, נא לפנות לדובר המיפלגה."

במשפט פסקני זה חשבה מזכירתו של נחום שדמי, מזכיר המוסד לביקורת של מפא"י, לסיים את העניין.

ההתחמקות לא הועילה. צוות העולם הזה פנה לדובר מפא"י, אביטל מוסינזון, הציג לו את השאלה המיועדת לשדמי:

מה טיפולך בתלונה על מעילה בקרן "דור לדור"? מדוע לא העי' ברת את התלונה מייד לטיפול המשטרה?

מוסינזון נדהם. הוא לא ידע על כך דבר. הוא עלה ללישכתו של שדמי, חזר כעבור כמה דקות והכתוב תשובה:

"נכון שהיתה פנייה כזו לשדמי. פנו אליו אישית, מכיוון שהוא מקובל כסמכות מוסרית. אבל הוא

אי אפשר עכשיו לראות אותו! לבסוף הסכים איש-המודיעין לקשר את המבקרים סלפונית עם כהנר, חבר ועדת הביקורת המרכזית, שקיבל לידיו את הטיפול בתלונה שהועברה עלייך שדמי. זה בעניין החקירה של דור לדור... תבואו אלי בעוד כמה ימים. זה שבועון. אנחנו מתכוונים לפרסם על כך עוד השבוע. לא אוכל לדבר עכשיו. העניין נמצא בי שלבי אפיייה. הוא מתבשל. עוד כמה ימים.

איני יכול לדבר!

התלונה הוגשה לפני שלושה ימים בלבד. היא נשמרה בסוד כמנס, ורק קומץ קטן בצמרת מפא"י ידע עליה. התגובה הראשונית של כל מי שנחקר על-ידי העולם הזה היתה: "איך אתם יודעים על זה?"

הפקיד הבכיר במשרדי דור לדור, אליו פנו נציגי העולם הזה, רעד מרוב תדהמה. הם הספיקו רק לומר לו: "באנו בעניין..."

הוא הפסיק אותם בחטף: "איני יכול לדבר על העניין!" "אבל עוד לא שמעת מה הי עניין..."

תגובתו היתה מובנת. כי מזה חודשים רבים ריוחה בחדרו "דור לדור" השמועה, כי "חסר הצי מיליון לירות!"

הדפוסים ביוח

דור לדור היא קרן לעזרה הדדית של ההסתדרות, שנוסדה ב-1943. אז לא היו עדיין קרנות הפנסיה המפורסמות של גמול, ילא היה ביטוח לאומי. ההסתדרות ראתה אז צורך להבטיח קיום מינימלי לחבריה שהגיעו לזיקנה ולפרישה מעבודה.

זהו, בעצם, משרד-הפעך של ההסתדרות. התקציב בא מתשלומי חברי ההסתדרות למס-אחיד. הוא מפתחם בסביבות ארבעה מיליון לשנה. נזקקים לו הדפוסים ביותר שבו חברי ההסתדרות - בסך הכל כ-14 אלף זקנים, אלמנות ויתומים, שהם בתחתית הסולם הי כלכלי של ההסתדרות.

זכאים לקבל קיצבה מדור לדור רק חברי ההסתדרות שהכנסתם אינה עולה על 165 לירות ליוג, או 132 לירות ליחיד. יש סעיף מיוחד לתמיכה באנשי העליה השניה, שלא הסתדרו עד היום הזה.

חי כמו לודר

בראש הקרן עמדו אישי צמרת כמו דויד בלון, מי שהיה ראש עיריית תל-אביב אחרי דיזנגוף, ושמואל יבניאלי, אבי העליה מ' תימן, שכתב גם חוברת על "ביטוח לעת זיקנה".

כיום עומד בראש המוסד עסקן

זה האיש יחושע מינקובסקי, מנהל הקרן, מטלפן למבקר ההסתדרות לפי הצעת כתב העולם הזה.

לא הביא את התלונה לטיפול בי מוסד לביקורת של מפא"י. הוא ראה בה עניין הסתדרותי, והיפנה את המתלונן למוסד לביקורת של ההסתדרות.

העניין מתבשל!

בניין הוועד הפועל של ההסתדרות. ב שער ניצבו קציני-הבטחון ואחד מאנשי ה' אגרוף שלו. האם אפשר לראות את החבר אשר כהנר? הוא הזמין אתכם? לא. אבל יש עניין דחוף שאנו רוצים ל' שוחח עמו עליו.

ראשוניים, לכן אני לא יכול ביני תיים למסור שום הצהרה."

פקיד מתוודה בחשאי

מינקובסקי העמיד פנים עוד יותר נדהמים. "אני לא מבין... הרי כבר היו אצלי מ' מוסד הביקורת המרכזי הם היו ב-62. אחרי-כך נעשתה עוד ביקורת, בסוף 65 תחילת 66. מצאו שהוצאנו יותר מדי על מתנות לעובדים. נתנו לאלמנה אחת פנסיה לפני ש' היה אישור. אז מה? מצאו גרעון, אבל זאת לא שחיתות!"

אם זה כל מה שיכלה הביקורת לגלות — יש להסיק מסקנות על טיבה של ה' ביקורת.

המבקרים לא חקרו בחריצות מיוחדת. הם לא שאלו את האנשים שידעו את כל ה' עובדות — ושהיו מוכנים לגלות אותן. כמו הפקיד הבכיר שהתוודה בחשאי ב' אוני נציגי העולם הזה:

"אני יודע בדיוק מה מפתחם כספרים שלנו. חסרים סכומים ענקיים. לא יכולתי לסכול. ניסיתי לדבר כמה פעמים — צחקו ממני. אבל גילויי העולם הזה בעיני קת הפרסים עודדו אותי לפתוח את הפה. ראיתי שאפשר לדחום בשחיתות!"

הוא פנה דווקא למבקר מפא"י, מפני שהוא עצמו חבר-מיפלגה נאמן. הוא רצה ש' השחיתות תיחקר, והעוול יתוקן — אבל ב' שקט, בלי לפגוע בשמו של המוסד.

אך דור לדור הוא מוסד קטן-יחסית. כל פקידי הצמרת שלו ידעו על הפרשה מן הרגע שאותו פקיד בכיר פתח את פיו. אפיי' לו המזכירות התלחשו ביניהן.

והשאלה, כמובן, היא: לאן נעלם הכסף? מי לקח אותו מהזקנים והיתומים — ולאיזה מטרה בלתי קדושה?

לכן נמצא מי שהתנגד לפנייה לשדמי. הוא טען: "זה עניין למיטרה! כל חקירה מפלגתית או הסתדרותית רק תנסה לטשטש את העובדות!"

למשל: הלואה שניתנה מן ה' כספים המיועדים לזקנים, אלמנות וילדים — לקרן-הבחירות של מפא"י.

ותיק בשם יחושע מינקובסקי. איש שהצניעות הפועלית ממנו ר' הלאה. איש שלא הסתפק במכור נית פרטית בשכילו, אלא כאשר השתחררה בתו מהצבא — קנה לה מייד מכונית פרטית משלה.

העיר עליו אחד מראשי מפא"י, המכיר אותו היטב: "הוא חי כמו לודר, למרות שהוא פקיד הפ' תדרותי!"

מיצאים ראשוניים

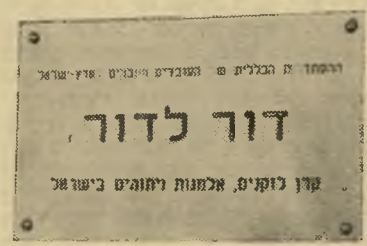
הוא היה מוכן לשוחח ברצון רב עם העולם הזה.

"מעילה?" היתמם, "אי-סדרים? כסף ש' נעלם? לא היה דבר כזה ולא יכול להיות דבר כזה!"

מדוע, אם כן, חוקר המוסד לביקורת של ההסתדרות?

גם זה, פסק, לא ייתכן! "אולי תרים טלפון בעצמך לכהנר, הציע נציגי העולם הזה."

הוא הרים טלפון. נמצאים אצלי שני יהודים נחמדים. אמרו לי שדיברו איתך ואתה אמרת להם שמתבשל עניין ושאתה עוד לא יכול לדבר עליו... אההה, אתם שר

השלם המוצב על הכניסה למשרדי קרן דור לדור, והמכריז על ייעוד הקרן: עזרה לזקנים, אלמנות ויתומים.

מעים, הוא אומר שלא דיברתם איתו בכלל על דור לדור! השפופרת עברה לידו הכתב, ר' אז הודה כהנר כי אמנם דיבר איתו על "דור לדור", וכי מתנהה' ל' חקירה. "יש לנו רק מימצאים